

УДК 81.13+811.111+811.134.2+811.161.2

DOI <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2026/11/1>**Ярослав АВДЄЄВ***аспірант кафедри германської філології, Київський національний лінгвістичний університет, вул. Велика Васильківська, 73, м. Київ, Україна, 03680***ORCID:** 0009-0007-1430-1452*yaroslav.avdieiev@knlu.edu.ua*

Бібліографічний опис статті: Авдєєв, Я. (2026). Тріада «Образ-Символ-Концепт» як Tertium Comparationis для зіставлення символіки фітонімів у фразеологізмах української, іспанської та англійської мов. *Folia Philologica*, 11, 4–17, doi: <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2026/11/1>

ТРІАДА «ОБРАЗ-СИМВОЛ-КОНЦЕПТ» ЯК TERTIUM COMPARATIONIS ДЛЯ ЗІСТАВЛЕННЯ СИМВОЛІКИ ФІТОНІМІВ У ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ УКРАЇНСЬКОЇ, ІСПАНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ

У статті здійснено презентацію нової комплексної методики для зіставно-типологічного аналізу символіки фітонімів у складі фразеологічних одиниць української, іспанської та англійської мов. Презентована методика спрямована на реконструкцію мотиваційних джерел фітонімічних символів задля розкриття когнітивних механізмів сприйняття людиною природного середовища та їхнього відображення у мовній картині світу. Запропоновано дворівневу аналітичну модель з позиції міждисциплінарного підходу (інтеграції формальної строгості структуралізму, емпіричної верифікації корпусної лінгвістики, глибинного культурного розшифрування етнолінгвістики, ономастики). Аргументовано використання ботанічної таксономії як біологічного інваріанта для селекції ознак, які впливають на подальшу номінацію об'єкта аналізу, та реалізовано авторську Тріаду «Образ-Символ-Концепт» (Тріада ОСК) для забезпечення ієрархічного алгоритму деконструкції фітонімічного знака. З позицій нової методології застосовано структурно-семантичний, ономазіологічний, когнітивно-лінгвістичний, лінгвокультурологічний, а також корпусно-статистичний підходи, які компенсують обмеженість окремих лінгвістичних парадигм. Уперше запропоновано модель, яка дозволяє послідовно розмежувати фізичну реальність рослини (Образ), її культурну інтерпретацію (Символ) та сучасну дискурсивну функцію (Концепт), уникаючи «структурно-процесуальної помилки», властивої багатьом когнітивним студіям. Упроваджено подвійну основу зіставлення через Tertium Comparationis; використано спільний фітонімічний референт та спільну концептуальну ціль для виявлення об'єктивних типологічних патернів (ізоморфізм) і унікальних культурних розбіжностей (аломорфізм) у трьох генетично споріднених мовах. Доведено, що біологічні властивості рослин диктують кордони метафоричного розширення, проте остаточне символічне значення формується під впливом національного історичного досвіду, включаючи аспекти релігійних традицій, аграрних правил та утилітарно-абстрактні тенденції. Окреслено перспективи подальшого дослідження заявленої проблематики із залученням розробленої комплексної методики для повної реконструкції мотиваційних джерел фітонімів та визначення їх місця у картинах світу трьох лінгвокультур.

Ключові слова: фітонім, зіставно-типологічний аналіз, ботанічна таксономія, Тріада «Образ-Символ-Концепт», Tertium Comparationis.

Yaroslav AVDIEIEV*PhD Student at the Department of German Philology, Kyiv National Linguistic University, Velyka Vasylkivska str., Kyiv, Ukraine, 03680***ORCID:** 0009-0007-1430-1452*yaroslav.avdieiev@knlu.edu.ua*

To cite the article: Avdieiev, Ya. (2026). Triada «Obraz-Symvol-Kontsept» yak Tertium Comparationis dlia zistavlennia symvoliky fitonimiv u frazeolohizmax ukrainskoi, ispanskoi ta anhliiskoi mov [Image-Symbol-Concept Triad as Tertium Comparationis for Phytonymic Symbolism Comparison in Phraseologisms of Ukrainian, Spanish and English Languages]. *Folia philologica*, 11, 4–17, doi: <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2026/11/1>

IMAGE-SYMBOL-CONCEPT TRIAD AS TERTIUM COMPARATIONIS FOR PHYTONYMIC SYMBOLISM COMPARISON IN PHRASEOLOGISMS OF UKRAINIAN, SPANISH AND ENGLISH LANGUAGES

The article presents a new comprehensive methodology for comparative-typological analysis of phytonymic symbolism in phraseological units of Ukrainian, Spanish and English. The presented methodology aims to reconstruct the motivational sources of phytonymic symbols to reveal human perception cognitive mechanisms of the natural environment and its reflection in the linguistic picture of the world. A two-level analytical model is proposed from the position of an interdisciplinary approach (integration of structuralism's formal rigor, corpus linguistics' empirical verification, ethnolinguistics' deep cultural decoding, onomastics, etc.). The botanical taxonomy description utilization as a biological invariant for features selection that affect the further nomination of the analysis object is argued, and the author's «Image-Symbol-Concept» Triad (ISC Triad) is implemented to provide a hierarchical algorithm for phytonymic signs deconstruction. Within the framework of the new methodology, several approaches are applied: structural-semantic, onomasiological, cognitive-linguistic, linguacultural, and corpus-statistical, etc. An integrated approach is created that overcomes the limitations of individual linguistic paradigms. For the first time, a model is proposed that allows for a consistent distinction between the physical reality of a plant (Image), its cultural interpretation (Symbol), and its modern discursive function (Concept), avoiding the «structural-process error» inherent in many cognitive studies. A dual basis of comparison is introduced through Tertium Comparationis; a common phytonymic referent and a common conceptual goal are used to identify objective typological patterns (isomorphism) and unique cultural differences (allomorphism) in three genetically different languages. It is proven that the biological properties of plants dictate the boundaries of metaphorical expansion, however, the final symbolic meaning is formed under the influence of national historical experience, including aspects of religious dogmas, agrarian traditions and utilitarian-abstract tendencies. Prospects for further research of the stated issues are outlined with the involvement of the developed complex methodology for the complete reconstruction of the phytonymic motivational sources and understanding of the linguistic picture of the world.

Key words: phytonym, comparative-typological analysis, botanical taxonomy, «Image-Symbol-Concept» Triad, Tertium Comparationis.

Актуальність проблеми. Фітоніми як компоненти фразеологізмів відображають когнітивний процес сприйняття людиною природного середовища. Однак, дослідження фітонімів мають і досі не вирішені для науковців проблеми, тому не мають такої ж «популярності» у фразеосеміозисі, як, наприклад, зооніми та сомоніми (Langacker, 2017; Panasenko, 2021; Borys, 2023). Окрім того, відсутність «популярності» є причиною того, що фітонімія раніше могла виступати суто з ціллю каталогізації та лексичного упорядкування в ботанічній сфері, відштовхуючись від наявної таксономії; останні дослідження підтверджують, що лише зараз цей процес почав змінюватися, відштовхуючись від мовної картини світу (Kurbanov, Razilova, Solijonov & Solijanov, 2023: 768). Новий розвиток фітонімії, де фітоніми розглядаються як культурні коди, які акумулюють та відображають досвід мовленнєвих спільнот,

дозволяє порушувати нові питання та розвивати цей напрям у царині міждисциплінарності. Задля реалізації цієї мети виникає потреба створення методології, яка могла б врахувати різноманіття наявних підходів та зосередитися на зіставно-типологічному дослідженні. Окрім того постає потреба створення інтегрального підходу, який буде відштовхуватися від критичного огляду вже існуючих методологічних практик у рамках структурно-семантичного, ономасіологічного, когнітивно-лінгвістичного, лінгвокультурологічного та інших. Розгляд та подальша оцінка цих підходів як матеріальної бази дозволить отримати наукову аргументацію для подальшої реконструкції символіки фітонімів у фразеологізмах.

Метою статті є критичний огляд методологічних практик для їхньої консолідації та створення нової інтегрованої методики зіставно-типологічного аналізу фітонімів

у фразеології української, іспанської та англійської мов. **Завдання** дослідження полягають:

1) в оцінці наявних методик не як класичних підходів, а як інструментарію для отримання експланаторних даних для наукової аргументації;

2) у виявленні переваг та обмежень наявного інструментарію у контексті дослідження фітонімів;

3) у презентації розробки нової методики, яка б враховувала нові досягнення у сфері фітонімії;

4) у встановленні спільної основи зіставлення, поєднуючи аналіз ономазіологічної (один референт – різні поняття) та семасіологічної (одне поняття – різні символи) мотиваційної бази.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фітонім – це лексична одиниця, яка позначає рослину або її частини (гілка, корінь, листок) і яка здатна функціонувати як конститутивний компонент фразеологізму (Kurbanov, Razilova, Solijonov & Solijanov, 2023: 769-770). Фітонім має здатність етнокультурного маркування, відображаючи різні національно-культурні показники, які не завжди збігаються з наявною рослинною таксономією (Mirzayeva, 2021: 89). Будь-яку рослину можна класифікувати за ознаками. Наприклад, українська фразеологія зав'язує таку квітку, як *соняшник* на поведінці рослини – повертання до сонця – а також асоціюється з вірністю та сільським ландшафтом. Іспанське *girasol* є комбінацією дієслова *girar* (крутитися, повертатися) та *sol* (сонце),

тим самим іспанська фразеологія має схожий патерн кінетичних властивостей. Англійське *sunflower* також складається з двох іменників *sun* (сонце) та *flower* (квітка), але така конотація більше пов'язана з візуальною схожістю квітки з сонцем, хоча й не заперечує її поведінкові властивості. Такий приклад доказує, що під час створення нової системи, треба вдаватися до декількох методів як одного цілого, хоча зазвичай вони можуть мати вузьке використання. Підходи, які були обрані для методології, описані нижче.

Етимологічний та історичний орієнтовані на реконструкцію мотиваційних джерел: архаїчних реалій та матеріальної культури з метою подальшої розшифровки мовних знаків (Peeters, 2004). Фітоніми – це недовільні символи, які майже завжди мають історичну основу, пов'язану з культурними, політичними та соціальними устоями давніх часів. Українська мова має фітоніми, які не просто етимологічно вкорінені в ботанічних особливостях, а також у відображенні своєрідної дихотомії (Сімович, 2024: 301-302, 309). Іспанська мова має фітоніми, які зазвичай мають латинське походження та інтеграцію в іспанський лексикон (Romero Molina, 2023: 11), а також відображають асиміляцію завдяки регіональній еволюції (арабський вплив на Іберійському півострові, унікальність латиноамериканського колориту (Benavidez Bravo & Astrid Ciro, 2025), відокремлених регіонів на зразок Екваторіальної Гвінеї). Англійська мова завдяки своєму статусу має велике поширення, проте й має

Таблиця 1

Методологічні підходи та їхня спеціалізація

Підхід	Спеціалізація
Етимологічний Історичний	Походження мовного знака Реконструкція архаїчних реалій та їхнього впливу на сучасну символіку
Етнолінгвістичний Лінгвокультурологічний	Дешифрування фітонімів як культурем та семіотичних кодів, а також трактування фразеології як дзеркала колективної пам'яті, менталітету та національної культури
Когнітивно-лінгвістичний	Виявлення концептуальних метафор та дослідження того, як біологічні цикли стають антропоцентричними шаблонами для структурування людського мислення
Корпусно-статистичний	Забезпечення емпіричної точності шляхом аналізу частотності та вживання ідіом у великих масивах текстів – корпусах, а також виявлення статистично значущих закономірностей
Ономазіологічний	Процес номінації – перехід від поняття до його форми, а також визначення мотиваційної основи слова
Семіотичний	Дослідження фітоніма як елемента знакової системи, фокусуючись на зв'язках «Означник-Означуване-Референт» і бінарних опозиціях
Структурно-семантичний	Аналіз форми Класифікація морфо-синтаксичних моделей фразеологізмів та ізоляції значення окремих компонентів

регіональні особливості, які можуть включати трансісторичну міграцію. Наприклад, в Австралії активно використовується вираз «Tall PoPu Syndrome» (англ. «синдром високих маків»), який етимологічно походить від історичних подій Давнього Риму; там це була алюзія на викорінення політичних суперників, в той час як сучасний дискурс відображає несправедливе ставлення до тих, хто має раптовий та великий успіх серед інших учасників певної групи (Peeters, 2004; Holmes, Marra & Lazzaro-Salazar, 2017; Billan, 2018).

Визначені підходи дозволяють простежити первинне джерело символу, реконструювати втрачені матеріальні або соціальні реалії минулого, а також пояснити можливі міжмовні трансісторичні міграції (Balalaieva, 2023: 112). Проте, ця комбінація також має певні ризики, такі як етимологічна помилка (англ. etymological fallacy), ігнорування синхронного вжитку і недооцінка семантичного переосмислення у сучасній свідомості мовців. Головна перешкода для використання цієї комбінації полягає в тому, що початкове історичне та сучасне використання виразу може мати повністю різні значення, де походження перестає диктувати сучасну форму. Вище згаданий «високий мак» немає нічого спільного з походженням цього виразу, і завжди перебуває у соціальній лакуні у свідомості австралійців.

Етнолінгвістичний та лінгвокультурологічний підходи трактують фразеологію як відображення національної ідентичності. Фітоніми потребують багатогранної розшифровки, бо пов'язані з такими аспектами, як географія, історія, колективна пам'ять спільнот (Ramies & Natale, 2015). Згадані підходи дозволяють зосередитись на тому, що фітонім відіграє роль «словесного символу».

Українська культура використовує фітоніми як магічні, ритуальні та сакральні символи, які є відображенням українського фольклору. Те, що може втратити своє місце в загальному вжитку, обов'язково матиме місце у віддалених регіонах та діалектах української мови (Чибор, 2012; Mattalia, 2021). Іспанська культура має широке різноманіття в лінгвокультурному плані. Іберійський півострів активно використовує фітоніми у католицькій символіці, в той час як Екваторіальна Гвінея має «pensee métisse» (фр. «змішаний процес мислення»)

(Loe, 2023: 275). Місцева флора може виражати мудрість корінних народів бубі або фанг, що демонструє «африканізацію» іспанського лексикону, який відображає тропічну космологію та соціальний устрій і відрізняється від європейської парадигми (Loe, 2023: 269-270). Англійська мова дещо схожа з іспанською завдяки своєму регіональному покриттю. В даному випадку фітоніми перетворюються на топографічні символи, які викликають стереотипні асоціації (Bardsley & Simpson, 2009). Австралійський кущ (англ. bush), канадський клен (англ. maple) та ірландський трилисник (англ. shamrock) є окремими, вузько регіональними прикладами, але в більш ширшому сенсі мають спільну Tertium Comparationis у вигляді відображення національностей. Вони виконують як роль топографічних маркерів, так і роль знаменника, завдяки якому можна врахувати культурне різнобарв'я людських якостей.

Взаємодія цих підходів дозволяє глибоко зануритися в національну специфіку, дешифрувати унікальність культурних кодів та стереотипів, а також реконструювати фольклорний та міфологічний фон фразеологізмів (Das & Baskaran, 2025: 84-88). Проте, за ними також крокує есенціалізм, який припускає монолітність національної ідентичності, не враховуючи внутрішнє різноманіття, яке може бути пов'язаним з регіональними діалектами, соціальними класами або статтю. Іншими ризиками є брак емпіричної верифікації та відсутність розгляду культури як динамічної сутності, що може привести до високого рівня суб'єктивізму подальших інтерпретацій.

Когнітивно-лінгвістичний підхід є самостійним та домінантним напрямом у фітонімічних дослідженнях. Фразеологічні одиниці на базі фітонімів є поверхнево реалізованими концептуальними метафорами, які диктують людський хід думок; саме тому можливості когнітивно-лінгвістичного підходу дозволяють розкрити функціональний механізм цих одиниць на базі теорії концептуальної метафори (далі – ТКМ). Мовці стають об'єктом дослідження, завдяки чому можна зрозуміти, як люди використовують та сприймають флору навколо себе (Kowalewski & Prorok, 2023: 112-115).

Назви рослин відображають експресивні та когнітивні функції (Г. Хофстеде (2001), М. Бонд (2002), А. Вежбицька (2003, 2008),

Ш. Суо (2015), К. Беднарова-Гібова (2018), та Дж. Андергілл (2023). Когнітивні функції забезпечують мовленнєвим спільнотам сприйняття нематеріальних феноменів крізь досвід взаємодії з рослинами (Fan, Liao & Lou, 2017). Рослина у зв'язці з емоціями або людським життям визначається як «вихідна» та «цільова» області, відповідно. Окрім того, визначаються топологічні ознаки, які передаються між цими областями; згадується теорія інваріантності. Використання цього підходу аргументується тим, що він дозволяє розкрити процес перетворення біологічних циклів флори на антропоцентричні шаблони, а це є важливим пунктом для подальшого зіставно-типологічного дослідження.

В українській фразеології можна використати такі властивості, як «краса», «молодість» та «успіх» через процес цвітіння квітів; разом з цим, процес в'янення відображає «старіння», «втрату сил» та «хвороби» (Balalaieva, 2023). Такі вчені, як Памела Фабер започаткували фреймову семантику, яка використовується в іспанській лінгвістиці. Відбувається відокремлення фреймів (лікарський від орнаментального, орнаментальний від ритуального тощо), які в подальшому використовуються для аналізу концептуального процесу в межах культурно активних «подій» (Reimerink, Pilar & Cabezas-García, 2024). Англійська мова активно використовує фітоніми в слензі. Анатомія людини може диктувати подальше використання горіхів, овочів або фруктів у спілкуванні, де через них проявляються механізми евфемізації або дисфемізму (Borys, 2023). У результаті, можна зрозуміти, як наукова таксономія здатна взаємодіяти з «народною мудрістю» у створенні фразеологізмів.

Даний підхід робить можливим структурування хаотичного масиву фітонімічних утворень через базові концептуальні метафори на зразок «Люди – це рослини» і дозволяє пояснити механізми перенесення знань, зокрема розкрити, як саме біологічні процеси стають антропоцентричними шаблонами (Kowalewski & Prorok, 2023: 34). Проте, він є схильним до пошуку когнітивних універсалій, де нема прив'язки до порівняння культурної специфіки. Вище згадана метафора «Люди – це рослини» є універсальною (Kövecses, 2008: 169-170). Також треба пам'ятати про ризик «структурно-процесуальної помилки» (англ. structure-process

fallacy), коли метафори нав'язуються зверху вниз. Таким прикладом є «пустити коріння»: для середовища, де основною мовою є англійська, ця ідіома буде мати позитивну конотацію, проте в середовищі кочових народів вона буде сприйматися негативно або взагалі бути відсутньою. Цей підхід може ігнорувати екологічний детермінізм та культурний релятивізм (Tahri, Boudenna & Boutra, 2025: 88-89), і через цю причину його треба доповнювати іншими підходами.

Корпусно-статистичний підхід є результатом «емпіричного повороту». Він використовується, щоб забезпечити наукову точність для переходу від інтуїтивно заснованих прикладів до доказів, які підкріплені даними (Glynn, 2014: 7). Підхід зосереджується на використанні корпусів – великомасштабних сховищ, де зберігаються оцифровані тексти. Зазвичай, для різних мов використовується корпуси, які спеціально створені під ці мови (ГРАК – українська, Corpus del Español – іспанська, BNC і COCA – англійська), де проводиться аналіз частотності, визначення структурної стабільності одиниць (в тому числі фітонімічних) у природному дискурсі тощо. Дані, які можна отримати завдяки корпусам, мають роль наукового інструмента, який допомагає у розрізненні регіональних різновидів. Статистичний аналіз фіксує, що фразеологізми, де присутній фітонім «bush» («bush week», «bush telegraph»), мають набагато більшу частоту та профіль колокацій у корпусі, пов'язаному з австралійською англійською, аніж з американським, британським або канадським зборами даних. Це є підтвердженням лінгвокультурної гіпотези про регіональне значення фразеологізмів (Tréguer, 2023). Корпусний підхід підсилюється використанням Великих Мовних Моделей (англ. Large Language Models, кор. LLM) та трансформаторної архітектури (BERT), що дозволяє автоматизувати процес вилучення метафоричних назв рослин з масивів даних. Це дозволяє виявити тонкі, значущі для статистики, закономірності використання символіки, які б були ізольовані у випадку мануального лексикографічного опрацювання (Haddad, Premasiri, Ranasinghe, Mitkov, 2023: 261-262).

Корпусно-статистичний підхід забезпечує високу об'єктивність та емпіричну валідність, розрізнення діалектів та регіональних різновидів

крізь призму статистичної частоти, а також презентує неочевидні сполучуваності. Один із вагомих мінусів підходу – це доступ до оцифрованих текстів. Зазвичай присутня похибка в наявності вузько-направлених текстів, які покривають регіональні діалекти, наприклад, гуцульський варіант української мови або іспанська мова Екваторіальної Гвінеї. Доступ до цих варіантів, які спираються на усну традицію, є обмеженим, а тому, не є повним. Статистична частота не може повноцінно бути прирівняна до віддзеркалення культурного значення. Залежно від того, який саме дискурс аналізується (медійний чи ритуальний), таким буде доступ і до об'єкта, який вивчається. Корпуси та дані, які вони в собі містять, – це інструмент додаткової перевірки, аніж суддя, який дає визначення культурної цінності (Yang et al., 2025: 45).

Ономасіологічний підхід зосереджений на аналізі мовних одиниць від поняття до його форми» (Grzega, 2002: 1-2; Abbasbeyli, 2024: 6038-6039). Зникає дистанція між семантичною мотивацією та структурною формою. Його використання можна аргументувати можливістю знаходити різні когнітивні стратегії, які використовуються лінгвістичними спільнотами для концептуалізації ідентичних ботанічних реалій. Цей підхід розрізняє родову категорію і ознаку для диференціювання, наприклад, колір, форму або властивість. Досягнення таких дослідників, як О. Балалаєва (2023: 21) та Н. Панасенко (2023: 43-44) вказують на те, що ономасіологія спрямовує на виявлення типологічних відмінностей між тим, як різні народи концептуалізують рослини. Пасифлора – це приклад квітів, чия назва має декілька загальних концептів в українській, іспанській та англійській мовах.

Іспанська назва Пасифлора (ісп. *Passiflora*) була прийнята за загальну назву іспанськими місіонерами через її візуальний вигляд, який був наочним прикладом Страстей Христових. Ця назва диктує подальші сучасні варіанти в інших мовах (укр. Страстоцвіт та англ. *Passion Flowers / Vines*), хоча раніше в Іспанії вона називалася «*Granadilla*», тобто «маленький гранат». Поза релігійного використання зовнішній вигляд цієї квітки нагадує циферблат годинника; таким чином, в українській мові відома назва «годиннички», і схожі назви є в грецькій, івриті та навіть японській мові.

Цей підхід дозволяє створити системну категоризацію стратегій рослинних номінацій, виявляє лакуни в словниковому складі, а також демонструє походження та «хід думок», яким оперували мовні спільноти під час ідентифікації рослин (Panasenko, 2021: 587-588). При наявності гарних переваг, підхід має труднощі з дослідженням фразеологізмів. Він може віднайти логіку та мотивацію найменувань, проте ігнорує динаміку метафоричного переосмислення в дискурсі і не здатний деконструювати прагматичний намір мовців. Саме тому його треба підкріплювати іншими підходами.

Семіотичний підхід, як було вказано в таблиці вище, концентрується на елементах, які присутні в знаковій системі, звертаючись до моделі «Означник-Означуване-Референт». Його задача: 1) ідентифікувати, як знак отримує значення (використовуючи літературні джерела), 2) проаналізувати фітонім як знак через медійну призму, щоб порівняти його з текстом і віднайти, як саме візуалізація здатна доповнити значення (Forceville, 2024: 42), 3) виявити зв'язок між словом, поняттям та об'єктом. Підхід дає можливість працювати з бінарними опозиціями на рівнях, де в різних мовах якості по типу «краса» будуть відображені через різні квіти. Однак, він може стати надмірно абстрактним, що відводить його від актуального мовного вживання, що створює перешкоду формалізації для масштабних корпусних досліджень.

Структурно-семантичний підхід є останнім, але не менш важливим для майбутнього зіставно-типологічного аналізу. Якщо цей підхід згадується у дослідженні, то увага зсувається до когнітивної інтерпретації, забезпечуючи додаткові пояснювальні елементи, яких бракує лексико-структурному аналізу (Castro, Martínez & Faber, 2014; Alimova, 2019: 145-146, 148; Zohidova, 2022: 17-18). У контексті зіставно-типологічних досліджень цей підхід потрібен для встановлення формальних властивостей та синтаксичної поведінки досліджуваних одиниць, перш ніж може відбутися будь-яка символічна чи культурна інтерпретація.

Фітонім має культурні ознаки, які можуть бути тісно пов'язані з морфологічним та синтаксичним використанням як частини фразеологічної одиниці. Завдяки цьому підходу є можливість ізолювати значення компонента, щоб визначити присутність або відсутність моти-

вації. Дослідження наукових праць (Balalaieva, 2023: 29-34; Panasenko, 2023: 47) показує, що українській мові є притаманним використання зменшувано-пестливих суфіксів та морфологічна деривація, що має вплив на фразеологічне значення. Структурні моделі в іспанській мові розкривають історичні механізми лінгвістичного контакту, де більш екзотичні діалекти підлягають іспанським дериваційним суфіксам, створюючи гібридні структурні моделі (Loe, 2023: 271-273). Структурне моделювання та статистична морфологічна структура (Bagli, 2021: 322-325) також переважає в англійській мові. Можна простежити використання комбінацій, як 'іменник + іменник' (англ. «wallflower», жовтушник) або 'прикметник + іменник'. Блекстонія пронизанолиста є прикладом того, як регіональне різноманіття впливає на назву: в англійській мові це «yellow wort», тоді як в іспанській це «centaura amarilla» (укр. жовта центурія), хоча насправді центурії належать до іншого роду та виду.

Відповідний підхід пропонує чітку інвентаризацію та класифікацію морфо-синтаксичних моделей, дозволяє ізолювати семантичну вагу компонентів та забезпечує надійну базу для виявлення дериваційної продукції (Zohidova, 2022: 18). Проте, треба пам'ятати, що цей підхід є надмірно формалізованим та описовим. Йому може бракувати теоретичного апарату для пояснення культурної аргументації: чому українська мова обрала мак та троянду як приклад краси та червоності, коли в англійській мові цю роль лише відіграє троянда? Також він часто ігнорує зовнішній прагматичний контекст використання і може бути недостатнім для розкриття глибинної культурної конотації або етноспецифічної символіки фітоніма. Він не може реконструювати культурний дух, який мотивує використання фітонімного символу.

Стислий огляд усіх згаданих підходів засвідчує, що індивідуально жоден з них не є достатнім для реконструкції лінгвокультурної символіки фітонімів. Саме тому, щоб повністю досягти завдань подальшого зіставно-типологічного аналізу таких мов, як українська, іспанська та англійська, треба створити нову, комплексну методологію, яка зможе об'єднати усі сильні сторони, а також компенсувати їхні недоліки.

В представленій статті пропонується дворівнева аналітична методика, яка зможе використати ботанічну таксономію для того, щоб встановити денотативну основу дослідження, а також авторську тріаду «Образ-Символ-Концепт» (ісп. *Tríada del Imagen-Símbolo-Concepto*, англ. *Image-Symbol-Concept Triad*; далі – Тріада ОСК).

Авторська тріада націлена на використання ієрархічного алгоритму деконструювання, що буде підтримувати науково аргументований зіставно-типологічний аналіз, а також допоможе уникнути структурно-процесуальної помилки, яка властива підходам, заснованим лише на когнітивних ознаках (Evans, 2019: 45).

Ботанічна таксономія фокусується на класифікації рослин за ознаками, властивими суто їм. Групування від ширших рівнів до більш звужених дозволяє розподілити об'єкти дослідження за різними категоріями. Для прикладу, будуть використовуватися вище згадані соняшник та страстоцвіт.

Як показує дана таблиця, обидва об'єкти аналізу є фітонімами. Представники є наземними рослинами, що виключають асоціації з водним середовищем (водорості) та бріофітами (мохові). Обидва представники здатні формувати квітки, які і всі рослини покритонасінної клада; однак, соняшник є представником трав'янистих рослин, в той час як страстоцвіт

Таблиця 2

Рівні ботанічної таксономії

Рівень	Соняшник	Страстоцвіт
<i>Царство</i>	Рослини	
<i>Клада 1</i>	Судинні рослини	
<i>Клада 2</i>	Покритонасінні	
<i>Порядок</i>	Айстроцвіти	Мальпігієцвіти
<i>Родина</i>	Айстрові	Пасифлорові
<i>Рід</i>	Соняшник / <i>Helianthus</i>	Страстоцвіт / <i>Passiflora</i>
<i>Вид</i>	Соняшник звичайний <i>Helianthus annuus</i>	Пасифлора блакитна <i>Passiflora caerulea</i>

Таблиця 3

Частини Пасифлори як візуалізація Страстей Христових

Частини квітки	Символізація
Листя (загостренні кінчики)	Святий Спис
Вусики	Батоги для бичування Христа
Пелюстки (десять штук)	Апостоли, за виключенням Святого Петра та Іуди Іскаріота (перший тричі зрікся Ісуса, другий його зрадив)
Радіальні ниткоподібні фібри	Терновий вінок
Зав'язь (чашоподібна форма) разом з квітколожом	Святий Грааль
Три рильця (стигми) П'ять пиляків	Три цвяхи П'ять молотків або ран
Кольори (блакитний та білий)	Небеса та Чистота
Квітка відкривається на три дні	Три роки служіння Ісуса (Brewer, 2001) Три дні перед воскресінням Ісуса (можливо)

є частиною порядку, який не підлягає під системи класифікації, що базуються на рослинній морфології. Соняшник є представником айстрових, що виражається у його суцвітті, яке виглядає як кошик; це найхарактерніша ознака цієї родини. Страстоцвіт є частиною родини пасифлорових, чії представники, зазвичай, ліани; це може впливати на подальшу когнітивну інтерпретацію, пов'язуючи потенційний образ з гнучкість або чіпкістю. На рівні роду та виду біологічні ознаки починають відходити на задній план, де на передній виходять якості, які створюють фундамент для майбутніх метафоричних виразів. Вид «Соняшник звичайний» є представником роду *Helianthus*; цей рід відомий своїм великим розміром, геліотропізмом, наявністю поживного насіння та яскраво-жовтим кольором. Візуально ця квітка схожа на сонце, що також моделює її поточну назву в усіх трьох мовах: сон-яшник, *gira-sol*, *sun-flower*.

Вид «Пасифлора блакитна» належить до роду *Passiflora*; назва цього роду та виду закріпилася завдяки тому, що люди, які належать до релігійної групи, і змогли побачити знаряддя страстей Христових, особливо після розп'яття (Hammer, 2015).

Вище наведені приклади відображають роль ботанічної таксономії як логічного фільтру та фундаменту для подальших етапів аналізу. Як соняшник, так і пасифлора отримують реконструкцію від біологічних денотатів до лінгвокультурного концепту. З кожним підрівнем виявляються спільні та відмінні ознаки, які стають базисом для подальших семантичних інтерпретацій. Стає зрозумілим, що поверхневі біологічні ознаки є домінантними у встановленні меж метафоричного розширення, але

іноді деякі з них можуть ігноруватися в мовній свідомості на користь більш конкретних та наявних ознак. Антропоцентрична трансформація займає своє місце, відштовхуючись від оцінних категорій; відбувається трансформація з об'єкта біології та природи на культурний об'єкт, що у свою чергу дозволяє стати внутрішньою формою слова та базою для фразеологізмів.

Тріада ОСК доповнює аналіз ботанічної таксономії, завдяки фокусу на таких компонентах як образ, символ та концепт. Образ є першим компонентом тріади, який відображає сенсорно-біологічну основу. Займаючи когнітивну та ономазіологічну позиції, образ відображає об'єктивну, спостережувану реальність рослини. Образ використовується першим у зв'язку з наявністю «гіпотези інваріантності» теорії концептуальної метафори (Kövecses, 2017: 15). Майбутні характеристики, які будуть впливати на те, що саме починає символізувати рослина, повинні бути когнітивно відібрані. Сенсорні метафори є рушійною силою для подальшого значення фітоніма, і така конструкція є первинною для подальших деривацій у семантиці (Borys, 2023: 1, 8-9, 18; Langacker, 2017: 87, 114). Прикладом є жовтий колір соняшнику або схожість рильця страстоцвіту як візуальне відображення, присмак насіння соняшнику як смакові відчуття тощо.

Науковець, який потенційно буде займатися аналізом, спочатку визначає домінантну сенсорну ознаку в лінгвістичній свідомості (кольори квіток), яка може бути як універсальною, чи принаймні стабільною в регіональній свідомості. Людська свідомість трактує зовнішній вигляд соняшника (велика кількість

насіння, бульби, сам розмір) як той, що активно може використовуватися як харчова культура, в той час як страстоцвіт зайняв роль наочного посібника в свідомості іспанських місіонерів для подальшого розповсюдження релігійного вчення. Фокус на біологічному образі зберігає ґрунтовність методики на емпіричній реальності перед тим, як відбудеться перехід до культурної інтерпретації.

Наступним компонентом тріади є Символ – так званий лінгвокультурний фільтр. Важливий момент тріади – це перехід від образу до символу, де універсальна біологія переходить до культурної специфіки. Символ здатний відобразити процес того, як об'єктивний біологічний образ починає змінюватися через лінгвістичну картину світу певних етносів. Усе, пов'язане з проявами культури (історія, міфологія, релігія, традиції), починає кодувати рослини вторинними значеннями, які не пов'язані з фізичним проявом (Underhill, 2023). Завдяки цьому компоненту виникає можливість протидії тенденціям універсалізму когнітивної лінгвістики. Образ соняшнику є однорідним, проте як символ має варіацію. В українській фразеології соняшник є символом з певними геральдичними значеннями, як «мир», «родючість», «сонячне світло» та «єдність». Хоча соняшник походить з Північної та Центральної Америки, він символізує українську національність, а в останні роки, особливо після початку російського вторгнення в Україну з 2022 року (Sommerlad, 2022) став глобальним символом надії та спротиву. В іспанській та англійській мовах акцент робиться на фізіологічних властивостях рослини – схожість на сонце та його фізичні розміри (ісп. назви як «Flor de sol», «Sol de las Indias», «Gigantea»). Однак, також помітно, що не дивлячись на контакти з Центральною Мексикою, де ця квітка отримала назву «chimalacatl» (нау. «квітка-щит»), конотації, які пов'язані більше з війною та зброєю, не перейшли в іспанськомовне середовище. В той же час фізичний та культурний образ пасифлори майже ідентичний по всьому світу. Аналітична ізоляція компонента-символа дозволяє досліднику науково відобразити, де саме, як і чому культурні траєкторії трьох мов розходяться, незважаючи на спільний ботанічний референт.

Останній компонент тріади – це Концепт, тобто абстрактна дискурсивна функція. Символ опирається на історичний та культурний багаж, в той час як Концепт є абстрактним. Аналіз концепту вимагає застосування корпусно-статистичних методів для перевірки того, як фразеологічна одиниця функціонує синхронно. Методологічна цінність розмежування Символу від Концепту полягає у виявленні функціональних зрушень або семантичної деградації. Наприклад, раніше згадана австралійська одиниця «tall pop syndrome» спирається на символ римської політичної страти. Однак сучасна концепція, яку вона представляє, повністю змінилася; вона більше не означає політичне вбивство, а радше соціологічну концепцію агресивного егалітаризму – суспільної схильності обурюватися, критикувати або саботувати людей, які досягають видатного особистого успіху (Peeters, 2004; Holmes, Marra & Lazzaro-Salazar, 2017).

Для повного розкриття дворівневого зіставно-типологічного аналізу, треба встановлення спільної основи Tertium Comparationis. Без визначеної основи зіставлення дослідження перетворюється на простий паралельний опис мов, а не на наукове порівняння (Graffi, 2012: 25-42). Наприклад, в Україні генетичну спадковість та родинні зв'язки пояснюють фразою «яблуко від яблуні», але в англійськомовних країнах більше реалізуються фразою «Runs in the family», не використовуючи фітонім. Можна буде також порівняти процес того, як абстрактні поняття вербалізуються через різноманіття фітонімічних символів. Наприклад, «спокій/свіжість» досягається через огірок в англійській мові (англ. cool as a cucumber), але через листя салату в іспанській мові (ісп. fresco como una lechuga) (Pinnavaia, 2018: 45-46).

Якщо досягти системного застосування тріади ОСК разом з Tertium Comparationis, новостворена методика гарантуватиме, що аналіз зможе надати об'єктивно перевірені типологічні патерни (ізоморфізм) та культурно специфічні розбіжності (аломорфізм). Така структура може забезпечити вихід за рамки простого складання визначень та реконструкцію глибинних когнітивних та культурних механізмів, які керують картиною світу носіїв української, іспанської та англійської мов.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Запропонована авторська тріада ОСК дозволяє розмежувати сенсорно-біологічну основу (Образ), культурні фільтри (Символ) та актуальну дискурсивну функцію (Концепт) і створює підґрунтя для подальших досліджень причин формування таких значень

у свідомості мовців. Окремою перспективою є практичне та цільове використання Великих Мовних Моделей (англ. Large Language Models, також LLM) та корпусно-статистичного методу для автоматизації пошуку метафоричних назв і перевірки їхньої функціональної стабільності в сучасному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Балалаєва О.Ю. Етимологія латинських і українських назв культурних рослин. *Міжнародний філологічний часопис*. 2023. №14(3), С. 27–37. DOI: [https://doi.org/10.31548/philolog14\(3\).2023.03](https://doi.org/10.31548/philolog14(3).2023.03)
2. Сімович О.І. Вербальні символи в літературному стандарті та в діалектах. *Діалекти в умовах сучасних викликів*. С. 298–325. DOI: <https://doi.org/10.33402/DSSG.2024-298-325>
3. Чибор І.С. Відображення анімістичного світогляду українців у фразеології. *Українська мова у XXI столітті: традиції і новаторство. Тези доповідей II Всеукраїнського лінгвістичного форуму молодих учених*. 2012. С. 314–317.
4. Abbasbeyli S.V. On Cognitive Onomastics. *Path of Science*. 2024. №10(7). P. 6038-6043. DOI: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.106-2>
5. Alimova K. Idioms with a floral component and difficulties of their translation. «Ўзбекистонда хорижий тиллар» илмий-методик электрон журнал *journal.fledu.uz*. 2019. № 2. P. 144–153. DOI: 10.36078/1564992726
6. Arrindell W.A. Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations: Geert Hofstede. 2001. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(02\)00184-5](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(02)00184-5)
7. Bagli M. Wort Plant names in Contemporary English. Their Semantic Motivation and Morphological Structure. *Ipeatoria: Journal of American and English studies*. 2021. № 18. DOI: <https://doi.org/10.13136/2281-4582/2021.i18.1037>
8. Bardsley D., Simpson J. Hypocoristics in New Zealand and Australian English. *Comparative Studies in Australian and New Zealand English*. 2009. John Benjamins Publishing Company.
9. Bednářová-Gibová K. More recent avenues of research in contemporary Translation Studies. In L. Harmon and D. Osuchowska (Eds.) *Translation Studies across the Boundaries*. 2018. Peter Lang. P. 15–30.
10. Benavidez Bravo J.S., Astrid Ciro L. El indigenismo 'arepa' y el africanismo 'cumbia' en diccionarios diferenciales de Colombia. *Lenguaje. Investigación Lingüística Sociedad*. 2025. № 53 (1). DOI: <https://doi.org/10.25100/lenguaje.v53i1.14484>
11. Billan R. The Tallest PoPy TM. *Women of Influence*. 2018. Retrieved from: <https://www.womenofinfluence.ca/tps/>
12. Bond M. H. Reclaiming the individual from Hofstede's ecological analysis--A 20-year odyssey: Comment on Oyserman et al. *Psychological Bulletin*. 2002. № 128 (1). P. 73–77. DOI: <https://doi.org/10.1037/0033-2909.128.1.73>
13. Borys D. Conceptual Metaphor in English Slang Phytonyms. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics [online]*. 2023. №20 (2). P. 79–98. Retrieved from: https://www.skase.sk/Volumes/JTL53/pdf_doc/04.pdf
14. Borys D. Sensory metaphor in English slang phytonyms. In *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*. 2023. №VIII (1). P. 5–20. DOI: <https://doi.org/10.34135/lartis.23.8.1.01>
15. Brewer E.C. (Ed.) *The Wordsworth Dictionary of Phrase and Fable*. Wordsworth Reference. 2001. P. 826.
16. Castro M.B., Montero-Martínez S., Faber P. Verb collocation and phraseology in EcoLexicon. *Yearbook of Phraseology*. 2014. De Gruyter Brill. №5 (1). DOI: <https://doi.org/10.1515/phras-2014-0004>
17. Das A.P., Baskaran S.G. Ethnolinguistic Interpretation of Flora. *VEDA'S Journal of English Language and Literature (JOELL)*. 2025. № 12(2). P. 84–88. DOI: <https://doi.org/10.54513/JOELL.2025.12209>
18. Evans V. *Cognitive Linguistics: A complete Guide*. 2019. Edinburgh University Press. P. 858.
19. Fan H., Liao Y.H., Lou Y. G. A Cognitive AProach to the Metonymy and Metaphor-Based Study of “Black” in English. *Creative Education*. 2017. № 8. P. 1720–1727. DOI: <https://doi.org/10.4236/ce.2017.810117>
20. Forceville C. Identifying and Interpreting Visual and Multimodal Metaphor in Commercials and Feature Films. *Metaphor and Symbol*. 2024. № 39 (1). P. 40–54. DOI: <https://doi.org/10.1080/10926488.2023.2271544>
21. Glynn D. Polysemy and synonymy. *Cognitive theory and corpus method*. 2014. John Benjamins Publishing Company.
22. Graffi, G. The Pioneers of Linguistic Typology: From Gabelentz to Greenberg. Song, J.J. (Ed.). *The Oxford Handbook of Linguistic Typology*. 2012. Oxford University Press. P. 25–42. DOI: 10.1093/oxfordhb/9780199281251.013.0003.
23. Grzega J. Some thoughts on a cognitive onomasiological aProach to word-formation with special reference to English. *Onomasiology Online* 3. 2002. P. 1–29.

24. Haddad A., Premasiri D., Ranasinghe T., Mitkov R. Deep Learning Methods for Extracting Metaphorical Names of Flowers and Plants. *Procesamiento del Lenguaje Natural.Revista*. 2023. № 71. P. 261–271, DOI: <https://doi.org/10.26342/2023-71-20>
25. Hammer R.L. Everglades Wildflowers: A Field Guide to Wildflowers of the Historic Everglades, including Big Cypress, Corkscrew, and Fakahatchee Swamps. *Falcon Guides*. 2015. P. 206.
26. Holmes J., Marra M., Lazzaro-Salazar M. Negotiating the tall poPy syndrome in New Zealand workplaces: women leaders managing the challenge. *Gender and Language*. 2017. № 11 (1). P. 1–29. DOI: <https://doi.org/10.1558/genl.31236>.
27. Kövecses Z. Conceptual metaphor theory. *Annual Review of Cognitive Linguistics* 6. 2008. P. 168–184. John Benjamins Publishing Company. DOI: 10.1075/arcl.6.08kov
28. Kövecses Z. Conceptual metaphor theory. In E. Semino & Z. Demjén (Eds.) *The Routledge Handbook of Metaphor and Language*. 1st edition. 2017. P. 13–27.
29. Kowalewski H., Prorok K. Cognitive Analysis of Polish folk plant names. *Prace Filologiczne*. 2023. № 78. P. 109–128. DOI: <https://doi.org/10.32798/pf.1003>
30. Kurbanov M., Pazilova N., Solijonov B., Solijanov S. Phytonym Metaphors: A Comparative Analysis in English and Uzbek. In *Proceedings of the 2nd Pamir Transboundary Conference for Sustainable Societies*. 2023. P. 768–771. DOI: 10.5220/0012916500003882.
31. Langacker R.W. Ten Lectures on the Basics of Cognitive Grammar. *Distinguished Lectures in Cognitive Linguistics*. 2017. № 3. P. 457. Fuyin Li, T. (Ed.). DOI: <https://doi.org/10.1163/9789004347458>
32. Loe O.M.R. La derivación nominal por sufijación como recurso neológico en el español de Guinea Ecuatorial. *Akofena*. 2023. № 04 (08). P. 265–276. DOI: <https://doi.org/10.48734/akofena.n008v4.23.2023>
33. Mattalia G. Divergent trajectories of local ecological knowledge among divided communities: insights from Hutsuls and Romanians of Bukovina (Romania and Ukraine). *Università Ca' Foscari Venezia*. Corso di Dottorato di ricerca in Scienze Ambientali. 2021. Ciclo 34.
34. Mirzayeva A. Phytonymic Phraseology and Lingucultural Features of Paremiological Units. *South Asian Journal of Social Sciences & Humanities*. 2021. № 2 (4). P. 81–90. DOI: <http://doi.org/10.48165/sajssh.2021.2405>
35. Pamies A., Natale D. Floral Symbolism in Creative Metaphors and in Phraseology. “Bis dat, qui cito dat”: Gegengabe in *Paremiology, Folklore, Language and Literature*. Grandl, Ch. & McKenna, K., et al. (Eds.). 2015. Peter Lang. P. 305–318.
36. Panasenکو N. Cognitive linguistics and phytonymic lexicon. *The Routledge Handbook of Cognitive Linguistics*. Wen, X. & Taylor, J.R. 2021. New York. P. 585–598.
37. Panasenکو N. Diminutives in Phytonymic Lexis. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics [online]*. 2023. № 20 (3). P. 38–55. Retrieved from: <https://www.skase.sk/Volumes/JTL54/03.pdf>
38. Panasenکو N. The essence of onomasiological bases and their types in phytonymic lexicon. In *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*. 2023. №VIII (2). P. 35–52. DOI: <https://doi.org/10.34135/lartis.23.8.2.03>
39. Peeters B. Tall poPies and egalitarianism in Australian discourse: From key word to cultural value. *English World-Wide*. 2004. № 25 (1). P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.1075/eww.25.1.02pee>.
40. Pinnavaia L. Food and Drink Idioms in English: “A Little Bit More Sugar and Lots of Spice”. 2018. Cambridge Scholars Publishing.
41. Reimerink A., León-Araúz P., Cabezas-García M. Phraseology and Culture in Terminological Knowledge Bases: The Case of Pollution and Environmental Law. *Languages*. 2024. № 9(3). 84. DOI: <https://doi.org/10.3390/languages9030084>
42. Romero Molina B.E. Análisis de la primera transformación del título del Diccionario Provincial de Voces Cubanas de Esteban Pichardo. *Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica*. 2023. № 49(1). DOI: <https://doi.org/10.15517/rfl.v49i1.53085>
43. Sommerlad J. What Is The National Flower Of Ukraine? *Independent*. 2022. Retrieved from: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-what-is-national-flower-sunflower-b2054864.html>
44. Suo X. A New Perspective on Literary Translation Strategies Based on Skopos Theory. *Theory and Practice in Language Studies*. 2015. Academy Publication, № 5 (1). P. 176–183. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0501.24>
45. Tahri B., Boudenna B., Boutra T. The Dynamics of Conceptual Metaphor in Multicultural Spaces through the These of George Lakoff and Mark Johnson. *Psychology and Education*. 2025. № 62 (5). P. 82–90.
46. Tréguer P. ‘What do you think this is, bush week?’: meaning and origin. *Word Histories*. 2023. Retrieved from: <https://wordhistories.net/2023/10/01/think-this-is-bush-week/>
47. Underhill J. Adam Głaz, Linguistic Worldview(s): AProaches and APlications. *Półrocznik Językoznawczy Tertium*. 2022. New York: Routledge. № 7 (2). P. 184–192. DOI: <https://doi.org/10.7592/Tertium.2022.7.2.233>
48. Wierzbicka A. Cross-cultural pragmatics: The semantics of human interaction. 2nd Edition. 2003. Mouton de Gruyter.

49. Wierzbicka A. A conceptual basis for intercultural pragmatics and world-wide understanding. In M. Pütz & J. Neeff van Aertselaer (Eds.), *Developing contrastive pragmatics*. 2008. Mouton de Gruyter. P. 3–45.
50. Yang S., Zhang D., Ren J., Xu, Z., Zhang X., Song Y., Lin H., Xia F. Cultural Bias Matters: A Cross-Cultural Benchmark Dataset and Sentiment-Enriched Model for Understanding Multimodal Metaphors. *Proceedings of the 63rd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*. 2025. №1. P. 26301–26317.
51. Zohidova S. Structural-Semantic and Linguacultural Analysis of Phraseological Units with Phytonym Component in English and Uzbek languages. *World Bulletin of Social Sciences*. 2022. № 15.

REFERENCES:

1. Balalaieva, O.Yu. (2023). Etymolohiia latynskykh i ukrainskykh nazv kulturnykh roslyn [Etymology of Latin and Ukrainian Names of Crop Plants]. *Mizhnarodnyi filolohichnyi chasopys – International Philological Magazine*, 14(3), 27–37. DOI: [https://doi.org/10.31548/philolog14\(3\).2023.03](https://doi.org/10.31548/philolog14(3).2023.03) [in Ukrainian].
2. Simovych, O.I. (2024). Verbalni symvoly v literaturnomu standarti ta v dialektakh [Verbal Symbols in the Literary Standard and Dialects]. *Dialekty v umovakh suchasnykh vyklykiv – Dialects in the face of Contemporary Challenges*, 298–325. DOI: <https://doi.org/10.33402/DSSG.2024-298-325> [in Ukrainian].
3. Chybor, I.S. (2012). Vidobrazhennia animistychnoho svitohliadu ukrainsiv u frazeolohii [Reflection of the Ukrainian Animistic Worldview in Phraseology]. *Ukrainska mova u XXI stolitti: tradytsii i novatorstvo. Tezy dopovidei II Vseukrainskoho linhvistychnoho forumu molodykh uchenykh – Ukrainian Language in the XXI Century: Traditions and Innovation. Abstracts of the Reports of the 2nd All-Ukrainian Linguistic Forum of Young Scientists*, 314–317 [in Ukrainian].
4. Abbasbeyli, S.V. (2024). On Cognitive Onomastics. *Path of Science*, 10(7). P. 6038–6043. DOI: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.106-2>
5. Alimova, K. (2019). Idioms with a floral component and difficulties of their translation. «Ўзбекистонда хорижий тиллар» илмий-методик электрон журнал journal.fledu.uz, 2, 144–153. DOI: <https://doi.org/10.36078/1564992726>
6. Arrindell, W.A. (2001). Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations: Geert Hofstede. *Thousands Oaks, CA: Sage Publications*. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(02\)00184-5](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(02)00184-5)
7. Bagli, M. (2021). Wort Plant names in Contemporary English. Their Semantic Motivation and Morphological Structure. *Ipeatoria: Journal of American and English studies*, 18. DOI: <https://doi.org/10.13136/2281-4582/2021.i18.1037>
8. Bardsley, D. & Simpson, J. (2009). Hypocoristics in New Zealand and Australian English. *Comparative Studies in Australian and New Zealand English*. John Benjamins Publishing Company.
9. Bednárová-Gibová, K. (2018). More recent avenues of research in contemporary Translation Studies. In L. Harmon and D. Osuchowska (Eds.) *Translation Studies across the Boundaries*. Peter Lang, 15–30.
10. Benavidez Bravo, J.S. & Astrid Ciro, L. (2025). El indigenismo 'arepa' y el africanismo 'cumbia' en diccionarios diferenciales de Colombia. *Lenguaje. Investigación Lingüística Sociedad*, 53(1). <https://doi.org/10.25100/lenguaje.v53i1.14484>
11. Billan, R. (2018). The Tallest PoPy TM. *Women of Influence*. Retrieved from: <https://www.womenofinfluence.ca/tps/>
12. Bond, M. H. (2002). Reclaiming the individual from Hofstede's ecological analysis--A 20-year odyssey: Comment on Oyserman et al. *Psychological Bulletin*, 128(1), 73–77. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.128.1.73>
13. Borys, D. (2023). Conceptual Metaphor in English Slang Phytonyms. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics [online]*, 20(2), 79–98. Retrieved from: https://www.skase.sk/Volumes/JTL53/pdf_doc/04.pdf
14. Borys, D. (2023). Sensory metaphor in English slang phytonyms. In *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*, VIII(1), 5–20. DOI: <https://doi.org/10.34135/lartis.23.8.1.01>
15. Brewer, E.C. (Ed.) (2001). The Wordsworth Dictionary of Phrase and Fable. *Wordsworth Reference*. P. 826.
16. Castro, M.B., Montero-Martínez, S. & Faber, P. (2014). Verb collocation and phraseology in EcoLexicon. *Yearbook of Phraseology*, 5(1). De Gruyter Brill. DOI: <https://doi.org/10.1515/phras-2014-0004>
17. Das, A.P. & Baskaran, S.G. (2025). Ethnolinguistic Interpretation of Flora. *VEDA'S Journal of English Language and Literature (JOELL)*, 12(2), 84–88. <https://doi.org/10.54513/JOELL.2025.12209>
18. Evans, V. (2019). *Cognitive Linguistics: A complete Guide*. Edinburgh University Press. P. 858.
19. Fan, H., Liao, Y.H., & Lou, Y. G. (2017). A Cognitive AProach to the Metonymy and Metaphor-Based Study of “Black” in English. *Creative Education*, 8, 1720–1727. DOI: <https://doi.org/10.4236/ce.2017.810117>
20. Forceville, C. (2024). Identifying and Interpreting Visual and Multimodal Metaphor in Commercials and Feature Films. *Metaphor and Symbol*, 39(1), 40–54. DOI: <https://doi.org/10.1080/10926488.2023.2271544>
21. Glynn, D. (2014). Polysemy and synonymy. *Cognitive theory and corpus method*. John Benjamins Publishing Company.

22. Graffi, G (2012). The Pioneers of Linguistic Typology: From Gabelentz to Greenberg. *Song, J.J. (ed.). The Oxford Handbook of Linguistic Typology*. Oxford University Press, 25–42. DOI:10.1093/oxfordhb/9780199281251.013.0003.
23. Grzega, J. (2002). Some thoughts on a cognitive onomasiological approach to word-formation with special reference to English. *Onomasiology Online* 3, 1–29.
24. Haddad, A., Premasiri, D., Ranasinghe, T. & Mitkov, R. (2023). Deep Learning Methods for Extracting Metaphorical Names of Flowers and Plants. *Procesamiento del Lenguaje Natural.Revista*, 71, 261–271, DOI: <https://doi.org/10.26342/2023-71-20>
25. Hammer, R.L. (2015). Everglades Wildflowers: A Field Guide to Wildflowers of the Historic Everglades, including Big Cypress, Corkscrew, and Fakahatchee Swamps. *Falcon Guides*, 206.
26. Holmes, J., Marra, M. & Lazzaro-Salazar, M. (2017). Negotiating the tall poppy syndrome in New Zealand workplaces: women leaders managing the challenge. *Gender and Language*, 11(1), 1–29. DOI: <https://doi.org/10.1558/genl.31236>.
27. Kövecses, Z. (2008). Conceptual metaphor theory. *Annual Review of Cognitive Linguistics*, 6, 168–184. John Benjamins Publishing Company. DOI: 10.1075/arcl.6.08kov
28. Kövecses, Z. (2017). Conceptual metaphor theory. In E. Semino & Z. Demjén (Eds.) *The Routledge Handbook of Metaphor and Language*. 1st edition, 13–27.
29. Kowalewski, H. & Prorok, K. (2023). Cognitive Analysis of Polish folk plant names. *Prace Filologiczne*, 78, 109–128. DOI: <https://doi.org/10.32798/pf.1003>
30. Kurbanov, M., Pazilova, N., Solijonov, B. & Solijanov, S. (2023). Phytonym Metaphors: A Comparative Analysis in English and Uzbek. In *Proceedings of the 2nd Pamir Transboundary Conference for Sustainable Societies (PAMIR-2 2023)*, 768–771. DOI: 10.5220/0012916500003882.
31. Langacker, R.W. (2017). Ten Lectures on the Basics of Cognitive Grammar. *Distinguished Lectures in Cognitive Linguistics*, 3, 457. Fuyin Li, T. (Ed.) DOI: <https://doi.org/10.1163/9789004347458>
32. Loe, O.M.R. (2023). La derivación nominal por sufijación como recurso neológico en el español de Guinea Ecuatorial. *Akofena*, 4, 265–276. DOI: <https://doi.org/10.48734/akofena.n008v4.23.2023>
33. Mattalia, G. (2021). Divergent trajectories of local ecological knowledge among divided communities: insights from Hutsuls and Romanians of Bukovina (Romania and Ukraine). *Università Ca' Foscari Venezia*. Corso di Dottorato di ricerca in Scienze Ambientali. Ciclo 34.
34. Mirzayeva, A. (2021). Phytonymic Phraseology and Linguistic Features of Paremiological Units. *South Asian Journal of Social Sciences & Humanities*, 2(4), 81–90. ISSN: 2582-7065 (Online)
35. Pamies, A. & Natale, D. (2015). Floral Symbolism in Creative Metaphors and in Phraseology. “Bis dat, qui cito dat”: Gegengabe in *Paremiology, Folklore, Language and Literature*. Grandl, Ch. & McKenna, K., et al. (eds.). Peter Lang.
36. Panasenکو, N. (2021). Cognitive linguistics and phytonymic lexicon. *The Routledge Handbook of Cognitive Linguistics*. Wen, X. & Taylor, J.R. New York.
37. Panasenکو, N. (2023). Diminutives in Phytonymic Lexis. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics [online]*, 20(3), 38–55. Retrieved from: <https://www.skase.sk/Volumes/JTL54/03.pdf>
38. Panasenکو, N. The essence of onomasiological bases and their types in phytonymic lexicon. In *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow*, VIII(2), 35–52. DOI: <https://doi.org/10.34135/lartis.23.8.2.03>
39. Peeters, B. (2004). Tall poppies and egalitarianism in Australian discourse: From key word to cultural value. *English World-Wide*, 25(1). P. 1–25. DOI: <https://doi.org/10.1075/eww.25.1.02pee>.
40. Pinnavaia, L. (2018). Food and Drink Idioms in English: “A Little Bit More Sugar and Lots of Spice”. 1 ed. *Cambridge Scholars Publishing*.
41. Reimerink, A., León-Araúz, P., & Cabezas-García, M. (2024). *Phraseology and Culture in Terminological Knowledge Bases: The Case of Pollution and Environmental Law. Languages*. 9(3), 84. DOI: <https://doi.org/10.3390/languages9030084>
42. Romero Molina, B.E. (2023). Análisis de la primera transformación del título del Diccionario Provincial de Voces Cubanas de Esteban Pichardo. *Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica*, 49(1), e53085. doi: <https://doi.org/10.15517/rfl.v49i1.53085>
43. Sommerlad, J. (2022). What Is The National Flower Of Ukraine?. *Independent*. Retrieved from: <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-what-is-national-flower-sunflower-b2054864.html>
44. Suo, X. (2015). A New Perspective on Literary Translation Strategies Based on Skopos Theory. *Academy Publication. Theory and Practice in Language Studies*, 5(1), 176–183. DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/tpls.0501.24>.
45. Tahri, B., Boudenna, B. & Boutra, T. (2025). The Dynamics of Conceptual Metaphor in Multicultural Spaces through the Theories of George Lakoff and Mark Johnson. *Psychology and Education*, 62(5), 82–90.

46. Tréguer, P. (2023). 'What do you think this is, bush week?': meaning and origin. *Word Histories*. Retrieved from: <https://wordhistories.net/2023/10/01/think-this-is-bush-week/>
47. Underhill, J. (2022). Adam Głaz, Linguistic Worldview(s): Aproaches and Aplications. *Półrocznik Językoznawczy Tertium*. New York: Routledge, 7(2), 184–192. DOI: <https://doi.org/10.7592/Tertium.2022.7.2.233>
48. Wierzbicka, A. (2003). *Cross-cultural pragmatics: The semantics of human interaction*. 2nd Edition. Mouton de Gruyter.
49. Wierzbicka, A. (2008). A conceptual basis for intercultural pragmatics and world-wide understanding. In M. Pütz & J. Neffvan Aertselaer (Eds.), *Developing contrastive pragmatics*. Mouton de Gruyter, 3–45.
50. Yang, S., Zhang, D., Ren, J., Xu, Z., Zhang, X., Song, Y., Lin, H. & Xia, F. (2025). Cultural Bias Matters: A Cross-Cultural Benchmark Dataset and Sentiment-Enriched Model for Understanding Multimodal Metaphors. *Proceedings of the 63rd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*, 1: Long Papers, 26301–26317.
51. Zohidova, S. (2022). Structural-Semantic and Linguacultural Analysis of Phraseological Units with Phytonym Component in English and Uzbek languages. *World Bulletin of Social Sciences*, 15.

Дата першого надходження статті до видання: 20.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.06.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 13.08.2026